

A9-0379/2023

30.11.2023

JELENTÉS

az Európai Hidrogénbankról
(2023/0000(INI))

Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

Előadó: Robert Hajšel

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	16
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK JEGYZÉKE, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	19
VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	21
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	27
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	28

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Európai Hidrogénbankról (2023/2123(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 194. cikkére,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az Európai Hidrogénbankról szóló, 2023. március 16-i bizottsági közleményre (COM(2023)0156),
- tekintettel „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című, 2023. február 1-jei bizottsági közleményre (COM(2023)0062),
- tekintettel a „REPowerEU-terv” című, 2022. május 18-i bizottsági közleményre (COM(2022)0230),
- tekintettel a „Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2020)0301),
- tekintettel a „A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2020)0299),
- tekintettel „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2023. június 20-i bizottsági javaslatra (COM(2023)0337),
- tekintettel a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2023. június 20-i bizottsági javaslatra (COM(2023)0335),
- tekintettel a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról, valamint a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az

(EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2023. március 16-i bizottsági javaslatra (a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály) (COM(2023)0160),

- tekintettel a nettó zéró technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabály) (COM(2023)0161),
- tekintettel a villamos energia belső piacáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹, amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,
- tekintettel a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelvre², amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,
- tekintettel a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre³ (megújulóenergia-irányelv),
- tekintettel az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről és a 2014/94/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. szeptember 13-i (EU) 2023/1804 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁵, amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,
- tekintettel a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁶, amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,
- tekintettel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁷,
- tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁸, amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,
- a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek

¹ HL L 158., 2019.6.14., 54. o.

² HL L 158., 2019.6.14., 125. o.

³ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

⁴ HL L 234., 2023.9.22., 1. o.

⁵ HL L 211., 2009.8.14., 94. o.

⁶ HL L 211., 2009.8.14., 36. o.

⁷ HL L 275., 2003.10.25., 32. o.

⁸ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról szóló, 2022. december 19-i (EU) 2022/2576 tanácsi rendeletre⁹,

- tekintettel a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról, valamint a 219/2007/EK, az 557/2014/EU, az 558/2014/EU, az 559/2014/EU, az 560/2014/EU, az 561/2014/EU és a 642/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. november 19-i (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletre¹⁰,
- tekintettel a második üzemanyagcella- és hidrogéntechológiai közös vállalkozás létrehozásáról szóló, 2014. május 6-i 559/2014/EU tanácsi rendeletre¹¹,
- tekintettel az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú tüzelőanyagok előállítására vonatkozó részletes szabályokat meghatározó uniós módszertan megállapítása révén történő kiegészítéséről szóló, 2023. február 10-i (EU) 2023/1184 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre¹²,
- tekintettel az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a széntartalom újrahasznosításával nyert tüzelőanyagok révén elért üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás minimális küszöbértékének megállapítása, valamint a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú tüzelőanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert tüzelőanyagok révén elért üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás meghatározására szolgáló módszertan megállapítása útján történő kiegészítéséről szóló, 2023. február 10-i (EU) 2023/1185 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre¹³,
- tekintettel a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az innovációs alap működése tekintetében való kiegészítéséről szóló, 2019. február 26-i (EU) 2019/856 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre¹⁴,
- tekintettel az európai hidrogénstratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására¹⁵,
- tekintettel az energiarendszerek integrációjára vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására¹⁶,
- tekintettel az energiatárolással kapcsolatos átfogó európai megközelítésről szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására¹⁷,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására¹⁸,
- tekintettel „Az éghajlatváltozásról: európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó,

⁹ HL L 335., 2022.12.29., 1. o.

¹⁰ HL L 427., 2021.11.30., 17. o.

¹¹ HL L 169., 2014.6.7., 108. o.

¹² HL L 157., 2023.6.20., 11. o.

¹³ HL L 157., 2023.6.20., 20. o.

¹⁴ HL L 140., 2019.5.28., 6. o.

¹⁵ HL C 15., 2022.1.12., 56. o.

¹⁶ HL C 15., 2022.1.12., 45. o.

¹⁷ HL C 371., 2021.9.15., 58. o.

¹⁸ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.;

modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról a Párizsi Megállapodással összhangban” című, 2019. március 14-i állásfoglalására¹⁹,

- tekintettel „Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése az Európai Unióban: Ideje cselekedni!” című, 2018. október 25-i állásfoglalására²⁰,
 - tekintettel a tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsításáról szóló, 2018. február 6-i állásfoglalására²¹,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az Európai Hidrogénbankról szóló, 2023. június 14-i véleményére²²,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának az Európai Hidrogénbankról szóló, 2023. november 30-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0379/2023),
- A. mivel az EU részes fele a Párizsi Megállapodásnak, és kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal csökkenti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, és 2050-re eléri az klímasemlegességet;
- B. mivel a hidrogén felhasználható alapanyagként, tüzelőanyagként vagy energiahordozóként, és jelentős potenciállal rendelkezik a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező iparágak és a teherszállítás dekarbonizálására, amelyek esetében a közvetlen villamosítás technológiailag nem lehetséges vagy nem versenyképes;
- C. mivel a hidrogén végső esetben felhasználható energiatárolóként is az energiarendszer kiegyensúlyozására, hozzájárulva ezzel az energiarendszer integrációjához;
- D. mivel a hidrogén önmagában is közvetett üvegházhatásúgáz-kibocsátást okoz, és egyre nagyobb a tudatosság az éghajlatra gyakorolt hatásaival kapcsolatban, amelyeket az iparral szoros együttműködésben nyomonkövetési, megelőzési és mérséklési intézkedések révén megfelelően kezelni kell;
- E. mivel az európai hidrogénstratégia azt a célt tűzte ki, hogy 2030-ig legalább 40 GW megújuló hidrogénelektrolizátort telepítenek, és 10 millió tonna megújuló hidrogént állítanak elő az EU-ban, a REPowerEU-terv pedig azt javasolta, hogy e célkitűzést ugyanakkora mennyiségű megújuló hidrogén behozatalával egészítsék ki;
- F. mivel e célkitűzés eléréséhez szükséges teljes beruházás becsült összege 335–471 milliárd euró, és további 500 milliárd eurós beruházásra lesz szükség a tervezett

¹⁹ HL C 23., 2021.1.21., 116. o.

²⁰ HL C 345., 2020.10.16., 80. o.

²¹ HL C 463., 2018.12.21., 10. o.

²² HL C 293., 2023.8.18., 127. o.

mennyiségű megújuló hidrogén behozatalának biztosításához;

- G. mivel az európai elektrolizátorgyártó-ipar azt a célt tűzte ki, hogy 2025-ig legalább 25 GW gyártási kapacitást telepít, ami körülbelül 120 GW beépített kapacitást jelent Európában;
 - H. mivel az elektrolizátorok költsége az elmúlt tíz évben már 60%-kal csökkent, és a Bizottság szerint a méretgazdaságosságnak köszönhetően 2030-ra várhatóan a felére csökken;
 - I. mivel az üzemanyagcellák és az elektrolizátorok technológiaintenzív alkatrészeket és számos kritikus fontosságú nyersanyagot igényelnek, különösen a platinacsoportba tartozó fémeket, amelyek fő termelői az EU-n kívül találhatók, gyakran olyan országokban, ahol a bányászat súlyos emberi jogi jogsértésekhez, a kormányzás romlásához, konfliktusokhoz és környezetkárosodáshoz kapcsolódik, míg az EU-ban található termelők nem versenyképes működési feltételekkel szembesülnek;
 - J. mivel a megújuló hidrogén piacának kiépítése még várat magára, és megfelelő fogyasztóvédelmet és jelentős beruházásokat követel meg annak érdekében, hogy a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatokban megvalósulhasson a dekarbonizáció;
 - K. mivel a megújuló hidrogén iránti végfelhasználói keresletet valamennyi ágazatban ösztönözni kell, beleértve azokat is, amelyek alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént használhatnak a karbonszegény gazdaságra való átállás során;
 - L. mivel az árfeltárás döntő fontosságú a hidrogénpiac alapjainak megszilárdításához, az állami pénzügyi támogatás célzottá tételéhez, valamint a hatékony szabályozói felügyelet és nyilvános ellenőrzés lehetővé tételéhez;
 - M. mivel a Bizottság becslése szerint a megújuló hidrogén ára a villamos energia és az elektrolizátorok ára nyomán 2,5 és 5,5 EUR/kg között alakul az EU-ban, míg a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló hidrogén ára 1,5 EUR/kg körül mozog;
 - N. mivel a globális gazdasági partnerek és versenytársak – köztük az USA és Kína – erőteljes pénzügyi támogatást nyújtanak a megújuló hidrogén hazai termeléséhez, beleértve az USA infláció csökkentéséről szóló jogszabályát, amely a megújuló hidrogént kilogrammonként 3 USD-ig terjedő adójóváírással támogatja;
1. üdvözli az Európai Hidrogénbankról szóló bizottsági közleményt; megjegyzi, hogy az „Európai Hidrogénbank” kifejezés félrevezető lehet, mivel ez nem egy bank, hanem egy olyan kezdeményezés, amelynek célja, hogy a megújuló hidrogénprojektek támogatására irányuló tevékenységek és finanszírozás összehangolása érdekében a teljes ellátási lánc mentén hatékony és észszerűsített egyablakos ügyintézési pontként működjön;
 2. ösztönzi a Bizottságot, hogy biztosítson nagyobb finanszírozást és láthatóságot a kezdeményezésnek, mivel fontos mérföldkövet jelent majd az európai hidrogénpiac beindítása szempontjából; úgy véli, hogy az Európai Hidrogénbanknak egyértelmű felelősséget kell vállalnia az ebben az állásfoglalásban foglalt ajánlások végrehajtásáért;

3. emlékeztet arra, hogy a hidrogén egyetlen fenntartható formája a megújuló hidrogén; megjegyzi, hogy az elektrolizátorok az EU teljes hidrogéntermelésének kevesebb mint 4%-át állítják elő; megjegyzi, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén szerep fog játszani a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdasághoz vezető átmeneti időszakban és a hidrogénpiac fellendítésében;
4. elismeri, hogy a megújuló hidrogén termelése energiaigényes; megjegyzi, hogy a megújuló hidrogénre vonatkozó célkitűzések eléréséhez fokozni kell a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó elektrolizátorok gyártását; megjegyzi, hogy ehhez a megújuló villamosenergia-kapacitás jelentős bővítésére és a villamosenergia-hálózat korszerűsítésére is szükség lenne;
5. emlékeztet arra, hogy a Nemzetközi Energia Ügynökség becslése szerint 2030-ra a globális elektrolizátor-kapacitás 32%-a Európában lesz, ha minden tervezett projekt megvalósul; hangsúlyozza, hogy az Unió hidrogén terén betöltött globális vezető szerepét meg kell őrizni és meg kell erősíteni egy olyan innovatív és hatékony piac kialakításával, amely megfelelő infrastruktúrákat használva összeköti a termelőket és a fogyasztókat;
6. üdvözli az Bizottságnak a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályra, a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályra és a megújulóenergia-irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslatait, amelyek hozzájárulnának olyan biztonságos, versenyképes és reziliens értékláncokhoz, amelyek kiszolgálják az EU-ban termelt megújuló hidrogén és elektrolizátorok iránti megnövekedett keresletet; hangsúlyozza, hogy az EHB-nek ki kell egészítenie a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályt;
7. határozottan támogatja az egyszerűsített és gyorsabb engedélyezési eljárásokat a teljes értékláncban a megújuló hidrogén termelésének fokozása és az innováció elősegítése érdekében; kitart amellett, hogy az engedélykérelmek elbírálása során fenntartsák a környezet jelenlegi magas szintű védelmét, ugyanakkor egyszerűsítsék a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos projektek engedélyezési eljárásainak és adminisztratív folyamatainak bizonyos környezetvédelmi szempontjait;
8. úgy véli, hogy az EU ipari szuverenitásának a nyitott stratégiai autonómia keretében történő biztosítása érdekében az Európai Hidrogénbank első végrehajtási szakaszának szigorúan elsőbbséget kell adnia a hazai termelés fellendítésének, a későbbi szakaszokat pedig meg lehetne hosszabbítani, lehetővé téve a megújuló hidrogén kompetitív importjainak fokozását; emlékeztet arra, hogy mind a belföldi termelés, mind az import támogatásának az EHB hatáskörébe kell tartoznia;
9. üdvözli az Európai Hidrogénbank szerepét az áramlások, tranzakciók és árak átláthatóságának növelésében a kialakulóban lévő hidrogénpiacon; hangsúlyozza, hogy ez a funkció alapvető fontosságú a piacba vetett bizalom növelése, a szabályozói felügyelet és a nyilvános ellenőrzés megerősítése, valamint az energiainfrastruktúra integrált tervezése szempontjából;
10. hangsúlyozza, hogy a megújuló hidrogén európai piacának kiépítésében fontos szerepet játszik majd a magánfinanszírozás, és hogy a már kiépült hatékony piac nem függhet állami támogatásoktól;

11. megjegyzi, hogy a hidrogénre vonatkozó szilárd uniós piaci szabályozási keret segíthet egy megfelelően működő piac létrehozásában; úgy véli, hogy kiszámítható és kevésbé volatilis árpályára van szükség ahhoz, hogy beruházási biztonságot teremtsenek a hidrogéntermelésbe és a hidrogéninfrastruktúrába történő nélkülözhetetlen beruházásokhoz;
12. úgy véli, hogy a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagokról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktusok növelték a kiszámíthatóságot és a biztonságot a befektetők számára; üdvözli a Bizottság hidrogén- és dekarbonizált gázpiacokra vonatkozó csomagról szóló javaslatát; kitarthat emellett, hogy koherens és stabil szabályozási környezetet kell biztosítani az ágazat számára;
13. hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Megújulóenergia-ügynökség szerint az elektrolízissel történő hidrogéntermelés vízigényes, és a hidrogén kilogrammonként 18–24 kg vizet fogyaszt; kiemeli, hogy a vízfogyasztás még magasabb, ha az upstream értékláncot vesszük figyelembe; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet az erőforrás-hatékonyságra és a víz-keretirányelvre²³, különösen az aszály által veszélyeztetett régiók esetében; további kutatásokat kér a vízsótalanítási technológiák terén, amelyek minimalizálják az energiafogyasztást és a környezeti hatásokat, különösen a sós víz szennyezését;
14. hangsúlyozza, hogy a hidrogénvölgyek és a kapcsolódó infrastruktúrák fontos szerepet játszanak az ipari körzetek dekarbonizációjának támogatásában, elősegítik az innovációt, és hozzájárulnak a helyi gazdasághoz; megjegyzi, hogy a hidrogénvölgyek biztosítják a hidrogénellátás és -kereslet biztonságos klasztereit Európában; úgy véli, hogy az Európai Hidrogénbank feladata az összes érintett fogyasztási központ koordinálása és támogatása a hidrogénvölgyekben, valamint a nagyszabású, kiemelt hidrogénprojektek előmozdítása;

A megújuló hidrogén hazai termelésére nyújtott pénzügyi támogatás

15. üdvözli a Bizottság azon döntését, hogy elindítja az első áralapú kísérleti árverést a megújuló hidrogén támogatására; tudomásul veszi, hogy a megújuló hidrogén termelésének 10 éven keresztül történő támogatására 800 millió EUR költségvetést biztosítottak; felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb vegyen részt e kísérleti árverés eredményességének, makrogazdasági és ipari következményeinek értékelésében;
16. elismeri a Bizottság azon döntését, hogy az első kísérleti árverésen rögzített prémium formájában nyújt támogatást, mivel a hidrogéntermelés és -fogyasztás közötti különbség – legalábbis kezdetben – magas lesz; ragaszkodik ahhoz, hogy a jövőbeli árverésekhez az USA infláció csökkentéséről szóló jogszabálya alapján javasoltnak megfelelő vagy magasabb rögzített prémiumot állapítsanak meg; felkéri a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra olyan kiegészítő mechanizmusokat, mint a támogatások, a különböző ügyletek és a karboncsökkentési célú különböző ügyletek; úgy véli, hogy ezek a kiegészítő mechanizmusok nemcsak a termelést támogatják, hanem a megújuló

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

hidrogén iránti keresletet is;

17. ismételten hangsúlyozza a földrajzi és ágazati egyensúly fontosságát a megújuló hidrogén EU-szerte történő termelésének és a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel küzdő ágazatok általi felhasználásának lehetővé tétele érdekében; kitart amellett, hogy el kell kerülni a hidrogénpiac eltérő fejlettsége miatt már meglévő regionális különbségek további elmélyülését; sürgeti a Bizottságot, hogy alakítson ki regionális árveréseket, és e célból határozzon meg olyan régiókat, amelyek kellően nagyok ahhoz, hogy megfelelő versenyt, ugyanakkor földrajzi egyensúlyt is biztosítsanak; kéri, hogy a Bizottság tegyen javaslatot egy allokációs kulcsra az európai hidrogénpiac regionálisan egyenletes fejlődésének támogatása céljából;
18. felhívja a Bizottságot, hogy a kibocsátáskereskedelmi irányelv²⁴ legutóbbi felülvizsgálatának megfelelően nyújtson technikai segítséget az alacsony részvételi szinttel rendelkező tagállamoknak; hangsúlyozza, hogy az ilyen támogatásnak ösztönöznie kell az összes tagállam pályázóinak részvételét az Európai Hidrogénbank keretében zajló árveréseken;
19. hangsúlyozza, hogy az Európai Hidrogénbanknak arra is törekednie kell, hogy kisebb, fejlődő projekteket vonzzon; javasolja a Bizottságnak, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) részvételének megkönnyítése érdekében igazítsa ki az árverések kialakításának egyes elemeit, különösen a minimális telepített elektrolizátor-kapacitásra vonatkozó követelményt és a maximális ajánlati mennyiségre vonatkozó korlátozást, és fontolja meg a kérelmek összevonásának lehetőségét;
20. kéri a Bizottságot, hogy értékelje újra és tisztázza az állami pénzügyi támogatás és az EHB keretében nyújtott finanszírozás összeegyeztethetőségére vonatkozó szabályokat, figyelembe véve, hogy az összes kérelmező közötti tisztességes verseny biztosítása érdekében nem szabad halmazni ugyanazokat a költségeket;
21. hangsúlyozza, hogy a jövőbeli árverések tervezése során nagy hangsúlyt kell fektetni a megújuló hidrogénnek a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező iparágak és a teherszállítás – különösen a légi közlekedés és a hajózás – számára történő értékesítésére; e tekintetben úgy véli, hogy bizonyos korlátozásokat bele kell foglalni az árverések támogathatósági kritériumaiba;
22. kéri a Bizottságot, hogy ne csak az árat vegye figyelembe, hanem az ajánlatok rangsorolása céljából építsen be egy egyértelmű bónuszpontrendszert is; megjegyzi, hogy ennek a rendszernek jutalmaznia kell azokat az ajánlatokat, amelyek megfelelnek a fenntarthatóság legmagasabb szintjének, jelentős munkahelyteremtést eredményeznek, és elő kell mozdítania a jó minőségű szakmai gyakorlatokat, tanulószereződéses szakmai gyakorlatokat, valamint a munkavállalók átképzését vagy továbbképzését;
23. elismeri, hogy sürgősen növelni kell az elektrolizátorok gyártását az EU-ban; javasolja, hogy tegyenek különbséget a működési és a tőkekiadások között; úgy véli, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénre fordított tőkekiadásokhoz nyújtott

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

lehetséges támogatást csak olyan beruházások felé szabad irányítani, amelyek egy későbbi szakaszban hozzájárulhatnak a megújuló hidrogén termeléséhez, különösen az elektrolizátorok vásárlásához, és a támogatás nem terjedhet ki az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénre fordított működési kiadásokra;

Nem pénzügyi támogatás az uniós hidrogén-ökoszisztéma számára

24. üdvözli a Bizottság azon ötletét, hogy létrehozza az „árverés mint szolgáltatás” fogalmát; úgy véli, hogy ez csökkentheti a tagállamok adminisztratív költségeit, és elősegítheti az energetikai átalakulás valóban európai útját; kéri a Bizottságot, hogy értékelje ezt a koncepciót, és vizsgálja meg annak további fejlesztését a megújuló energiával kapcsolatos egyéb technológiák tekintetében; hangsúlyozza, hogy a pályázati eljárás adminisztratív terheit a lehető legnagyobb mértékben csökkenteni kell, hogy az odaítélési folyamatokat a kkv-k is el tudják látni;
25. javasolja, hogy az Európai Hidrogénbank nyújtson célzott tanácsadást a magánszereplőknek a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogéntechnológiai létesítmények fejlesztésével kapcsolatban az EU-ban; úgy véli, hogy egy ilyen szolgáltatásnak függetlennek kell lennie attól, hogy a kérelmező részesült-e finanszírozásban az Európai Hidrogénbanktól vagy sem; javasolja, hogy ez a tanácsadó szolgálat támaszkodjon az Európai Beruházási Bank (EBB) szakértelmére; javasolja, hogy az Európai Tisztahidrogén-szövetség tevékenységeit vonják be az Európai Hidrogénbankba egy olyan fizikai fórum létrehozása érdekében, ahol a hidrogéntermelők és -fogyasztók tanácsokat kaphatnak és megoszthatják egymással a bevált gyakorlatokat;
26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy korlátozni kell a hidrogénnel foglalkozó uniós szervek széttagozottságát; javasolja, hogy az Európai Hidrogénbank keretét terjesszék ki a Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás tevékenységeire, különösen az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Megfigyelőközpontra; kitarthat, hogy ez a kiterjesztés nem csökkentheti a kutatásra, fejlesztésre és innovációra irányuló állami beruházásokat;
27. úgy véli, hogy a hidrogénre vonatkozó önkéntes közös beszerzési mechanizmus hozzájárulhat a belföldi hidrogénpiac fejlesztéséhez és az EHB keretében történő behozatal biztosításához; hangsúlyozza, hogy a közös beszerzések elősegítenék a megújulóhidrogén-termelési kapacitásokba történő beruházásokat, biztosítanák a megújuló hidrogén megfizethető áron történő beszerzését, és megakadályoznák, hogy az európai fogyasztók túlllicitálják egymást;
28. megjegyzi, hogy az AggregateEU a hidrogénpiac fejlesztésének kísérleti modelljeként működhet az EHB keretében; felhívja a Bizottságot, hogy 2026. december 31-ig végezzen hatásvizsgálatot a hidrogén uniós energiaplatform keretében történő közös beszerzésére szolgáló állandó mechanizmusról; úgy véli, hogy ez az értékelés a megfelelő vállalati együttműködési modellek mélyreható elemzésén és a kisebb vállalatok és kkv-k tényleges szerepvállalását lehetővé tevő garanciarendszerek létrehozásának lehetőségén alapulhatna;
29. felszólítja a tagállamokat, hogy a megújuló hidrogénnel előállított termékek – például a középületek és az infrastruktúra építésénél használt acél – előnyben részesítése érdekében alkalmazzanak zöld közbeszerzést;

A megújuló hidrogén behozatala

30. megérti, hogy a megújuló hidrogén hazai termelésének növekedése ellenére a növekvő kereslet harmadik országokból származó behozatalt követelhet meg; hangsúlyozza, hogy az európai piac kialakuló növekvő kereslet kielégítése érdekében az Európai Hidrogénbanknak ki kell használnia a megújuló hidrogén behozatalának felgyorsítása terén jelentkező szinergiákat;
31. hangsúlyozza a REPowerEU tervről szóló bizottsági közleményben meghatározott infrastruktúra-folyosók előmozdításának fontosságát annak érdekében, hogy megkönnyítsék akár 10 millió tonna megújuló hidrogén behozatalát, miközben támogatják a partnerországok dekarbonizációját;
32. emlékeztet arra, hogy az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) alkalmazandó lesz a hidrogénre; hangsúlyozza az EU mint globális szabványalkotó fontos szerepét, és felszólítja a Bizottságot, hogy a felülvizsgált megújulóenergia-irányelvvvel összhangban 2015. december 31-ig dolgozzon ki egy megbízható közös tanúsítási rendszert a megújuló hidrogén behozatalára, amely egyenértékű a hazai termelésre alkalmazandó rendszerrel, annak érdekében, hogy a megbízható nemzetközi partnerek számára egyenlő versenyfeltételeket biztosítson;
33. kitart amellett, hogy a harmadik országokból származó megújuló hidrogénbe történő beruházásokra nemzetközi átvilágítási elveket kell alkalmazni, ideértve többek között az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásait és a felelősségteljes üzleti magatartáshoz szükséges kellő gondosságra vonatkozó OECD-útmutatást;
34. sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen egyértelmű és átlátható kritériumokat tartalmazó iránymutatásokat a nem uniós országok termelőinek uniós támogatásra való jogosultságára vonatkozóan, a geopolitikai kockázatok és azok együttműködéssel történő lehetséges csökkentése, a belföldi energetikai átmenethez szükséges erőforrások rendelkezésre állása, valamint az uniós értékekhez, környezetvédelmi és szociális normákhoz való igazodásuk alapján, beleértve a munkafeltételeket és az öslakosok jogait;
35. hangsúlyozza, hogy a világ egyes régióiban sokkal jobbak a feltételek a megújuló hidrogén termelésére, köszönhetően a bőséges helynek és megújuló villamos energiának; emlékeztet arra, hogy az EU energia- és hidrogéndiplomáciájának elő kell segítenie a szabályokon alapuló, átlátható és torzításmentes globális hidrogénpiacok kialakulását, és arra kell törekednie, hogy a partnerországok – világszerte és különösen az EU szomszédságában – képesek legyenek az energetikai átmenet megvalósítására, valamint környezetvédelmi, szociális és demokratikus normáik javítására;
36. hangsúlyozza a szállítók diverzifikálásának és a tisztességes és egyenlő globális versenyfeltételek fenntartásának fontosságát, amikor támogatják a megújuló hidrogéntermelést a harmadik országokban; javasolja, hogy követeljék meg az euró pénznem használatát az uniós támogatásban részesülő megújuló hidrogén behozatalára, annak érdekében, hogy a hidrogén tőzsdék globális referencia-fizetőeszközzé váljon világszerte;

A megújuló hidrogén szállítására nyújtott pénzügyi támogatás

37. hangsúlyozza, hogy a hidrogénpiac sikeres felgyorsítása érdekében elegendő beruházást kell biztosítani a megfelelő hidrogén-infrastruktúra (pl. az európai hidrogénellátási gerinchálózat) fejlesztéséhez, nemcsak a kereslet és a kínálat összekapcsolása, hanem a hidrogén EU-szerte történő tárolása és szállítása érdekében is; kitér amellett, hogy el kell kerülni a szűk keresztmetszeteket és a hiányzó összeköttetéseket, hogy a hidrogén eljusson a leginkább rászoruló iparágakhoz; hangsúlyozza, hogy a hidrogénrendszer fejlesztése során lehetőség szerint prioritásként kell kezelni a termelés és a felhasználás azonos helyen való elhelyezését, és lehetővé kell tenni a lehető legnagyobb szinergiákat a meglévő földgázzállítási infrastruktúrával;
38. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a magánberuházásokat, és szükség esetén biztosítsák az állami beruházásokat az új hidrogénlétesítményekbe és a jelenlegi földgázvezetékek átállításába; úgy véli, hogy a hidrogéninfrastruktúrába történő beruházások támogatására alkalmas eszközök lehetnek mind a támogatások, mind a szállítási költségtényezővel rendelkező (karboncsökkentési célú) különbözeti ügyletek; hangsúlyozza ugyanebből a szempontból, hogy az érintett infrastruktúra finanszírozásának növelése érdekében további forrásokat kell elkülöníteni az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz számára, és hogy a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében alternatív uniós finanszírozást kell mozgósítani;
39. felhívja a Bizottságot, hogy bízta meg az Európai Hidrogénbankot a hidrogéntermeléssel, -tárolással, -szállítással, -elosztással és -fogyasztással kapcsolatos, a Bizottság, nemzetközi szervezetek vagy az ipar által kiadott valamennyi releváns adat összegyűjtésének koordinálásával; megjegyzi, hogy ezeket az adatokat lehetőség szerint nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, és a felülvizsgált transzeurópai energiahálózatokról szóló rendelet²⁵ értelmében fel lehet használni a hidrogénnel kapcsolatos infrastruktúra jóváhagyására irányuló döntéshozatali eljárás során;

Az uniós eszközök racionalizálása és pénzügyi mechanizmusok

40. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az iparágak jelenleg a hidrogéntermelés különböző pénzügyi támogatási eszközeinek sokféleségével küzdenek; felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Hidrogénbankot tegye a hidrogén finanszírozásának egyablakos ügyintézési pontjává;
41. tudomásul veszi az Európai Hidrogénbank számára az Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédben bejelentett 3 milliárd EUR összegű teljes költségvetést; felkéri a Bizottságot, hogy tisztázza az Európai Hidrogénbank egyes pillérei keretében a következő öt évre rendelkezésre álló éves költségvetést, és készítsen ütemtervet a tervezett árverésekről; kitér amellett, hogy a jövőbeli árveréseket legalább 12 hónappal előre be kell jelenteni annak érdekében, hogy az ágazat számára kiszámíthatóságot biztosítsanak;
42. komoly aggodalmának ad hangot az Európai Hidrogénbank teljes költségvetése miatt,

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 152., 2022.6.3., 45. o.).

összevetve a világ más régióiban, különösen Kínában és az Egyesült Államokban nyújtott támogatásokkal, ösztönzőkkel és vonzóbb beruházási kerettel; úgy véli, hogy az első kísérleti árverésre szánt jelenlegi 800 millió eurós keret túlságosan korlátozott; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon megfelelő költségvetést az EHB számára azáltal, hogy az elkövetkező években jelentősen megnöveli azt új forrásokkal;

43. üdvözli a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatát, amelynek keretében a Bizottság további 5 milliárd eurót javasolt az Innovációs Alap számára; sürgeti, hogy e kiegészítés jelentős részét fordítsák az Európai Hidrogénbankra, hogy az Innovációs Alap több projektet tudjon támogatni; kiemeli, hogy az Innovációs Alap mellett alternatív finanszírozást is meg kell vizsgálni annak érdekében, hogy az EHB független legyen a szén-dioxid-ár változásaitól;
44. felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje az inflációs indexálást a rögzített prémium tekintetében annak érdekében, hogy biztosítsa a stabilitást, és megvédje a termelőket – különösen a kis- és közepes méretű termelőket – az energia, a nyersanyagok és az üzemeltetési munkák esetleges jövőbeli áremelkedésétől;
45. megjegyzi, hogy a Bizottság ezidáig nem dolgozott ki pénzügyi eszközt a megújuló hidrogén behozatalának támogatására; ösztönzi az Európai Hidrogénbank és a tagállamok által létrehozott programok közötti együttműködést a behozatalok során; felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot egy olyan pénzügyi eszközre vonatkozóan, amely az EHB keretében a nem uniós országokból származó behozatalra irányul, amennyiben ez megfelelő és összeegyeztethető az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal;
46. hangsúlyozza, hogy az Európai Hidrogénbank működésének folytatásához elkötelezett személyzetre van szükség, és e tekintetben megfelelő finanszírozást kér; javasolja, hogy hozzanak létre egy munkacsoportot az Európai Hidrogénbank számára, amelyben a Bizottság valamennyi releváns szolgálatából részt vesznek munkatársak;
47. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy racionalizálja a hidrogénprojektek uniós finanszírozásának felhasználását, valamint a Stratégiai Technológiák Európai Platformjára (STEP) vonatkozó jogalkotási javaslatot, amelyben a megújuló hidrogén további támogatást igénylő, kritikus fontosságú tiszta technológiaként szerepel; kéri a STEP és az EHB közötti legmagasabb szintű szinergiát;
48. kitart amellett, hogy az Európai Hidrogénbank legyen az egységes kapcsolattartó pont, amely tájékoztatást nyújt a megújulóhidrogén-projektek támogatására rendelkezésre álló uniós és nemzeti szintű finanszírozásról; javasolja, hogy a hidrogénre vonatkozó közfinanszírozási iránytűt egyesítsék az Európai Hidrogénbankkal, és egészítsék ki rendszeresen naprakészé tett információkkal az összes releváns pénzügyi eszközre, többek között az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre, a Horizont Európára és az Innovációs Alapra vonatkozóan;
49. javasolja, hogy az EHB hozzon létre egy olyan online eszközt, amely lehetővé teszi az ipar és különösen a kkv-k számára, hogy gyorsan felmérjék a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénnel kapcsolatos projektek uniós finanszírozásra való jogosultságát, ami nem érintheti a végső döntést, és nem követelheti meg bizalmas információk szolgáltatását;

50. felszólítja az EBB-t, hogy javítsa a megújulóhidrogén-projektek finanszírozásához való hozzáférést; felkéri az EBB-t, hogy nyújtson nulla kamatozású vagy garantált hiteleket, segítve a hosszú távú finanszírozás biztosítását, és lehetővé téve a részesedésszerzést és egyéb befektetéseket az érintett projektekbe;
51. Támogatja a rögzített prémium Bizottság által javasolt maximális árának bevezetését az árveréseken részt vevő sikeres pályázók túlkompensációjának elkerülése érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós támogatásnak meg kell szűnnie, amint a megújuló hidrogén piaci ára versenyképesé válik; sürgeti a Bizottságot, hogy folyamatosan kövesse nyomon a megújuló hidrogéntermelési költségét és piaci árát, és a termelők és a fogyasztók közötti minden egyes szerződéses megállapodás végén vagy legalább ötévente értékelje újra a nyertes projekteknek odaítélt rögzített prémiumot;

Átláthatóság, elszámoltathatóság és jelentéstétel

52. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak éves jelentést kell készítenie, amely felméri a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénpiac fejlesztése terén elért eredményeket, és értékeli az Európai Hidrogénbank tevékenységeit; kéri, hogy ez a jelentés értékelje a finanszírozás földrajzi megoszlását, a létrehozott munkahelyek számát, a kínálat és a kereslet alakulását, a megújuló hidrogén költségeit a hidrogén egyéb formáihoz képest, valamint az erre a célra fenntartott hidrogén-infrastruktúrák fejlesztését;
53. kéri a Bizottságot, hogy az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslata előtt nyújtson be átfogó értékelést az Európai Hidrogénbankról;
 - o
 - o o
54. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást valamennyi uniós intézménynek és a tagállamoknak.

INDOKOLÁS

A megújuló hidrogén alapvető fontosságú az európai gazdaság dekarbonizálásához, különösen a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező iparágakban és a teherszállításban. Használható energiatárolásra is, ami hozzájárul az energiarendszerek integrációjához. Az Európai Bizottság azt az ambiciózus célt tűzte ki, hogy 2030-ra 10 millió tonna megújuló hidrogént állítanak elő az EU-ban. A REPowerEU-tervről szóló közleményében a Bizottság további 10 millió tonna behozatalt tűzött ki célul 2030-ig.

A megújuló hidrogén uniós piacának még ki kell alakulnia. A hatékony és átlátható piac kialakítása jelentős beruházásokat igényel, elsősorban a magánszektor részéről. A Bizottság becslése szerint a megújuló hidrogén hazai előállításához 335–471 milliárd euróba fog kerülni. Az behozatalt további 500 milliárd euróra lenne szükség. E beruházások méretét tekintve az állami finanszírozás csak katalizátorként szolgálhat a hidrogénpiac létrehozásához. A piac kialakulása után a pénzügyi támogatás már nem folytatódhat.

A megújuló hidrogénnek számos kihívást kell leküzdenie. Először is, a megújuló hidrogén előállítása nem nagy léptékű; az üzemanyagcellák és elektrolizálók gyártásához vegyi anyagokra, technológiaintenzív alkatrészekre és számos kritikus fontosságú nyersanyagra van szükség, amelyek fő gyártói nem az EU-ban találhatóak. Másodsorban, a piacokat az árak vezérik, és a fogyasztók nem hajlandók többet fizetni a megújuló hidrogénért, amelynek jelenleg magasabb az ára a hidrogén más formáihoz képest. Harmadszor, a hidrogén szállítását lehetővé tevő infrastruktúrák kiépítése még várat magára. Végül pedig a megújuló hidrogén előállítása vízigenyes. Ezért a víz-keretirányelvvel összhangban különös figyelmet kell fordítani az erőforrás-hatékonyság biztosítására, különösen a vízhiány által veszélyeztetett régiókban.

Az Európai Hidrogénbankról szóló közlemény pozitív lépés a megújuló hidrogén hazai termelésének fellendítése és a piac kialakulásának lehetővé tétele felé. A közlemény egy keretet is javasol a megújuló hidrogén EU-ba történő behozatalára, valamint a megújuló hidrogén előállítását támogató meglévő uniós pénzügyi eszközök észszerűsítésére.

Ez a jelentéstervezet meghatározza azokat a területeket, ahol javításra van szükség.

A megújuló hidrogén hazai előállítására nyújtott pénzügyi támogatás

A Bizottság úgy határozott, hogy tíz évre 800 millió eurós költségvetéssel elindítja az első kísérleti árverést, a megújuló hidrogén minden egyes kilogrammja után fizetett rögzített prémiummal. Ezt a kísérleti árverést azonnal értékelni kell, beleértve a különböző ügyletek és a karboncsökkentési célú különböző ügyletek bevezetésének lehetőségét.

Az árveréseknek biztosítaniuk kell a földrajzi egyensúlyt, és figyelembe kell venniük a fenntarthatóságot és a társadalmi szempontokat. Ebben a tekintetben a Bizottságnak regionális árveréseket kell létrehoznia annak biztosítása érdekében, hogy a megújuló hidrogént Unió-szerte előállítsák és felhasználják. Ezenkívül olyan rendszert kell létrehoznia, amely jutalmazza azokat az ajánlatokat, amelyek elkötelezik magukat a fenntarthatóság legmagasabb szintje mellett, jelentős munkahelyteremtést eredményeznek, és előmozdítják a készségfejlesztést.

Az első árverés nem határozza meg azokat az ágazatokat, amelyek alkalmasak lennének a megújuló hidrogén használatára. A megújuló hidrogén azonban csak korlátozott mennyiségben lesz elérhető. Ezért elsőbbséget kell adni azoknak az ágazatoknak, amelyeknek a legnagyobb a dekarbonizációs potenciálja, nevezetesen a kibocsátás csökkentési nehézségekkel szembenező iparágaknak és a teherszállításnak.

A Bizottságnak nemcsak az árveréseken keresztül kiosztott rögzített prémiumra kell összpontosítania, hanem támogatásokat is létre kell hoznia. Még a regionális árverések esetében is fennáll annak a veszélye, hogy az árverések csak a meglévő piacvezetőknek juttatnak finanszírozást. A támogatásoknak hozzá kell járulniuk a kkv-k vagy a feltörekvő szereplők által végzett megújuló hidrogéntermelés növeléséhez.

Nem pénzügyi támogatás az uniós hidrogén-ökoszisztéma számára

Az Európai Hidrogénbankról szóló közleményében a Bizottság érdeklődését fejezi ki az iránt, hogy megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a tevékenységi körbe felvegyék a megújuló hidrogén iránti kereslet aggregálására és a megújuló hidrogén közös árverésére vonatkozó mechanizmust. A Bizottság megemlíti az uniós energiaplatform átláthatósági rendelkezéseit is. Az aggregált kereslet, a közös árverés vagy az átláthatósági követelmények alkalmazása előtt a Bizottságnak átfogó értékelést kell készítenie a meglévő intézkedések földgázra gyakorolt hatásairól, valamint hatásvizsgálatot kell készítenie a hidrogénáramlásra gyakorolt várható hatásokról.

Mivel az uniós energiaplatformot az EUMSZ 122. cikkén alapuló tanácsi szükséghelyzeti rendelet alapján hozták létre, alkalmazása csak átmeneti. A rendelet 2023 végén hatályát veszti. Az uniós energiaplatformnak egy újabb szükséghelyzeti rendelettel történő meghosszabbítása méltánytalanul kizárná a Parlamentet a döntéshozatali folyamatból. Ha az uniós energiaplatform rendelkezéseit a hidrogénre is be akarják vezetni, és állandó jelleggel kívánják végrehajtani, a Bizottságnak rendes jogalkotási eljárás keretében haladéktalanul el kell kezdenie egy jogalkotási javaslat kidolgozását.

A megújuló hidrogén behozatala

Általános elvnek kell lennie, hogy a megújuló hidrogén hazai termelése továbbra is prioritás marad, amikor a behozatal lehetséges támogatását vitatják meg. Ha a megújuló hidrogén harmadik országokban történő előállításának és szállításának költsége alacsonyabb, mint a hazai termelésé, akkor a nem uniós termelésre kiterjedő további rögzített prémium vagy bármilyen formájú pénzügyi támogatás indokoltsága legjobb esetben is megkérdőjelezhető.

Ezenkívül a nemzetközi megújulóhidrogén-piac létrehozásának előfeltétele a bizalom. A fogyasztók védelmét és a méltányos globális versenyfeltételeket kiemelt prioritásként kell kezelni. A harmadik országokból származó megújuló hidrogénnek teljes mértékben meg kell felelnie a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú üzemanyagokról (RFNBO-k) szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak. Ezért a Bizottságnak egy megbízható tanúsítási rendszert kell biztosítania a megújuló hidrogén behozatala esetén.

Az uniós eszközök racionalizálása és pénzügyi vonatkozások

Nagyon pozitív fejlemény, hogy a Bizottság a koherencia biztosítása érdekében racionalizálni kívánja az uniós pénzügyi eszközöket. A Bizottságnak azonban arra is figyelnie kell, hogy világossá tegye az Európai Hidrogénbank pénzügyi keretét. Az Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédben 3 milliárd euro összegű költségvetést jelentettek be. Azóta az egyetlen jelentős eredmény az első, 800 millió eurós kísérleti árverés tíz évre szóló megtervezése volt. További információra van szükség a fennmaradó 2,2 milliárd euróról. A Bizottságnak ki kell fejtenie az Európai Hidrogénbank egyes pillérei keretében rendelkezésre álló éves költségvetést. Egy ütemtervet is el kell készítenie, amely részletezi az elkövetkező években tervezett árverések méretét és általános jellemzőit.

Egy olyan helyzetben, amikor a globális gazdasági partnerek és versenytársak állami beruházásokat biztosítanak a tiszta technológiák számára, a 3 milliárd eurós költségvetést meg kell növelni. Összehasonlításképpen az Egyesült Államok inflációcsökkentési törvénye kilogrammonként legfeljebb 3 USD általános adójóváírást vezet be. Figyelembe véve a növekvő versenyt és a jelenlegi pénzügyi keretösszegnek a szükséges beruházások nagyságához képest korlátozott méretét, a hidrogénre nyújtott uniós támogatás kiterjesztését prioritásként kell kezelni a jelenlegi többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata és az Európai Szuverenitási Alapról folytatott tárgyalások során.

Elszámoltathatóság és jelentéstétel

Az Európai Hidrogénbank az Innovációs Alap finanszírozásával működik, amely az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeinek kiosztásából származik. Mivel a Bizottság elszámoltatható az uniós költségvetés végrehajtásáért, éves jelentést kell benyújtania az Európai Hidrogénbank tevékenységeiről és egy olyan piac létrehozása terén elért előrehaladásról, amely végül nem állami támogatásokra fog támaszkodni.

Az éves jelentés mellett a Bizottságnak megfelelő időben átfogó értékelést kell készítenie a következő többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalásokhoz és a megújuló hidrogén lehetséges új finanszírozási forrásairól folytatott vita keretében.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK JEGYZÉKE,
AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében az előadó kijelenti, hogy az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentés elkészítése során, egészen a jelentés bizottsági ülésen történő elfogadásáig:

Szervezet és/vagy személy
Amprion
BASF
Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft
CEFIC
CEP - Centre for European Policy
Clean Air Task Force
Commissariat à l'Énergie Atomique
Duslo Šaľa
E.ON
ECOS
EnBW Energie Baden-Württemberg
EPICO
ERCST
Eurofer
Eurogas
European Commission
European Committee of the Regions
European Economic and Social Committee
Eustream
EWE
Fertilizers Europe
Gas Grid Europe
Gasunie
GD4S
German Economic Institute
H2Global-Stiftung
Hydrogen Europe
IG Bergbau, Chemie, Energie
Norsk Hydro
P2X Solutions
Redes Energéticas Nacionais (REN)
Renewable Hydrogen Coalition
Rolls Royce
RWE
Sandbag
Slovak National Hydrogen Association
Slovnaft (MOL Group)

SolarPower Europe
SPP – Slovensky plynarensky priemysel
SWM
TenneT
Thyssenkrupp
U.S. Steel Košice
Uniper
Verband Kommunalen Unternehmen
Verbraucherzentrale Bundesverband
Wacker Chemie
Wirtschaftsvereinigung Metalle
Wirtschaftsvereinigung Stahl
Yara International
ZVEI

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.

7.11.2023

VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részére

az Európai Hidrogénbankról
(2023/2123(INI))

A vélemény előadója: Adam Jarubas

JAVASLATOK

A Költségvetési Bizottság felkéri az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel az uniós költségvetésnek növelnie kell a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzéshez nyújtott támogatását, és továbbra is központi eszközként kell szolgálnia e célkitűzés elérésében; mivel nagyobb energetikai beruházásokra van szükség, tekintettel arra, hogy az energiaválság és a növekvő energiaszegénység fokozta a szükségleteket;
 - B. mivel a megújuló hidrogén hozzájárulhat a klímasemlegességi célkitűzés eléréséhez, például azáltal, hogy fontos szerepet játszik a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatok – többek között a légi közlekedés – dekarbonizációjában, ahol nem állnak rendelkezésre energia- vagy költséghatékonyabb alternatívák; mivel az uniós hidrogénstratégia és a REPowerEU azt a célkitűzést tartalmazza, hogy 2030-ig 10 millió tonna megújuló hidrogént állítsanak elő az EU-ban, és ugyanilyen mennyiséget importáljanak; mivel hatékony hidrogénpiaci intézkedéseket kell hozni mind a kereslet, mind a kínálat tekintetében;
 - C. mivel a tagállamok a kibocsátáskereskedelmi rendszerből és más forrásokból származó nemzeti bevételeiket felhasználhatják a megújuló hidrogén előállítására irányuló nemzeti, versenyen alapuló árverések kiírására; mivel az árverések mellett más olyan pénzügyi eszközökre is szükség van, amelyek hozzájárulnak az európai hidrogénpiac támogatásához, különösen a zöld és megújuló hidrogén használatán alapuló kisebb, áttörést jelentő projektek előmozdítása érdekében;
 - D. mivel a folyamatban lévő hidrogénprojektek, például a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek (IPCEI) kulcsfontosságúak az új hidrogénpiacok létrehozásához;
1. üdvözli az Európai Hidrogénbankra (EHB) vonatkozó kezdeményezést; sajnálatát fejezi ki a „bank” szó használata miatt, mivel a projekt nem jár beruházási és hitelezési tevékenységgel, hanem a megújuló hidrogénnel kapcsolatos projektek támogatására irányuló tevékenységek és finanszírozás összehangolására törekszik; felhívja a

Bizottságot, hogy ennek megfelelően nevezze át a kezdeményezést, és könnyítse meg a projektgazdák és a nagyközönség számára a célkitűzések azonosítását, ideértve a korai piacteremtést és az árfeltárást; hangsúlyozza, hogy az Európai Hidrogénbank működésének folytatásához elkötelezett személyzetre van szükség, és e tekintetben megfelelő finanszírozást kér a meglévő intézményi kereteken belül;

2. kiemeli, hogy a Bizottság becslése szerint 10 millió tonna megújuló hidrogén előállításához, szállításához és fogyasztásához a szükséges teljes beruházási igény 335–471 milliárd EUR-t tesz majd ki, amelyből 200–300 milliárd EUR-ra lesz szükség a megújuló energiaforrásokból származó további villamos energia előállításához, miközben becslése szerint további 500 milliárd EUR összegű beruházásra lesz szükség a nemzetközi értékláncokban ahhoz, hogy 10 millió tonna megújuló hidrogént és hidrogénszármazékot lehessen importálni; megjegyzi, hogy 3 milliárd EUR összegű költségvetést jelentettek be az Európai Hidrogénbank számára az Európai Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédben, valamint a Bizottság elnökének a tiszta átállásról szóló, hidrogénnel kapcsolatos párbeszéd keretében tett nyitóbeszédében, amelyek hangsúlyozták a Next Generation EU és a RepowerEU szerepét a „hidrogénvölgyekben”, a hidrogénvonatokba és a tisztaacél-gyárakba történő beruházásokban; aggódalmának ad hangot az Európai Hidrogénbank teljes költségvetése miatt, összevetve azt a gazdasági partnerek és versenytársak, különösen Kína, India és az Egyesült Államok által nyújtott támogatásokkal; elvárja, hogy a Bizottság biztosítsa, hogy további finanszírozás álljon rendelkezésre, dolgozza ki az EHB egyes pillérei keretében rendelkezésre álló éves költségvetést, és készítsen ütemtervet, amely részletezi az elkövetkező években várható árverések méretét és általános jellemzőit; hangsúlyozza régóta képviselt álláspontját, miszerint az új prioritásokat új forrásokból kell finanszírozni, és hogy ezért az EHB finanszírozása nem vezethet más kiemelt uniós programok finanszírozásának csökkenéséhez;
3. kiemeli, hogy az EHB 1. és 4. pillére részben ugyanazon uniós programok koordinálására fog támaszkodni, mint a Stratégiai Technológiák Európai Platformja a megújulóhidrogén-termelés fejlesztésének támogatása érdekében; felkéri a Bizottságot, hogy tisztázza a két kezdeményezés közötti kölcsönhatást, különösen a célkitűzések, a végrehajtás, a finanszírozás, a koordináció és a kommunikáció tekintetében; hangsúlyozza, hogy a meglévő programok megfelelő további friss források nélküli túlterhelésének megközelítése azzal a veszéllyel jár, hogy aláássa eredeti célkitűzéseik teljesítését;
4. üdvözli az EHB 1. pillérének azon törekvését, hogy ösztönözze a megújuló hidrogén nemzeti piacának fejlődését; megjegyzi, hogy a Bizottság becslése szerint a szükséges piaci prémium az előállított hidrogén tekintetében kilogrammonként elérheti az 5 EUR-t; hangsúlyozza, hogy gyors és hatékony intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy működőképes versenypiacok jöjjenek létre e magas prémiumszint csökkentése érdekében; hangsúlyozza a földrajzi egyensúly fontosságát, hogy szerte az Unióban lehetővé tegyék a megújuló hidrogén termelését és felhasználását, és hogy elkerülhető legyen a regionális konszolidáció és a regionális különbségek további elmélyülése az EU-n belül, amelyek a hidrogénpiac eltérő fejlettségi foka miatt már most is fennállnak; felhívja a Bizottságot, hogy az Innovációs Alap keretében lebonyolított árverések során biztosítson egyenlő versenyfeltételeket annak érdekében, hogy a lehető legszélesebb körű részvételt biztosítsa a tagállamokból és a kkv-k részéről, többek között azáltal,

hogya a megújuló hidrogénről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktussal²⁶ összhangban mérlegeli a termelési övezeten kívüli egyéb ajánlattételi övezetekből származó, megújuló energiaforrásokon alapuló hidrogén támogatását, és minimalizálja a szükségtelen adminisztratív terheket; egyetért azzal, hogy a jól működő belföldi piac határokön átnyúló hidrogéninfrastruktúrát igényel; megállapítja, hogy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára irányuló bizottsági javaslat nem tartalmazta az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz finanszírozásának növelését; figyelmeztet arra, hogy a hidrogéninfrastruktúrába történő beruházásoknak el kell kerülniük a meglévő infrastruktúrából származó kibocsátásokat; megjegyzi, hogy az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségét (ACER) nem említik, és felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy az EHB tevékenységei hatással lesznek-e az ACER erőforrásaira;

5. tudomásul veszi, hogy a megújuló hidrogén előállítására irányuló első uniós kísérleti árverésre 800 millió eurós költségvetést irányoztak elő; kéri, hogy minden egyes aukciós időszakban vizsgálják felül és szükség esetén frissítsék a prémiumok árképzését, valamint hogy minden ciklusban frissítsék a rögzített prémiumokat annak biztosítása érdekében, hogy a prémium következetesen a termelési költségek felett maradjon, hogy kiszámítható visszakövetelési mechanizmust hozzanak létre és hogy biztosítsák a maximális termelést; felhívja a Bizottságot, hogy ne csak az árakat vegye figyelembe, hanem a regionális árverések fejlesztését célzó regionális dimenziót is; kéri, hogy az ajánlatokat olyan módon válasszák ki, amely biztosítja a kiválóságot, a munkahelyteremtést, a munkavállalók átképzését vagy továbbképzését, valamint a fenntarthatóság legmagasabb szintjét, például a vízellátás elérhetőségét és tisztaságát potenciálisan veszélyeztető projektek kizárásával;
6. tudomásul veszi, hogy nincs olyan jogi eszköz, amely támogatná az EHB 2. pillérének végrehajtását; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem nyújtott be erre irányuló javaslatot; felhívja a Bizottságot, hogy a minőségi jogalkotás eszköztárával összhangban végezzen alapos hatásvizsgálatot, beleértve a nem uniós országokra gyakorolt hatást is, és a lehető leghamarabb orvosolja ezt a hiányosságot; kéri a Bizottságot, hogy tisztázza a 2. pillér és az „Európa együtt” kezdeményezések közötti kapcsolatot;
7. úgy véli, hogy további szakképzett munkaerőre van szükség a hidrogénpiac kialakításához, ami jelentős pénzügyi beruházásokat igényel a munkaerő átképzése és továbbképzése terén; felhívja a Bizottságot annak tisztázására, hogy az Európai Hidrogénbank hogyan fog erre megoldást nyújtani; hangsúlyozza továbbá, hogy biztosítani kell az összes rendelkezésre álló beruházási alap, program, pénzügyi eszköz és szakpolitika közötti szinergiákat, beleértve az állami támogatásokat is, annak érdekében, hogy biztosítsák az állami és a magánszektor közötti együttműködést a projektek széles skálájába történő beruházások terén, és támogassák a belső piac működését; úgy véli, hogy a stabilitás, a kiszámíthatóság, az átláthatóság és az egyenlő versenyfeltételek bizalmat teremtenek a potenciális befektetők és érdekelt felek számára, és arra ösztönzi őket, hogy erőforrásokat és pénzeszközöket különítsenek el a hidrogénnel kapcsolatos projektekre.

²⁶ C(2023)1087.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK JEGYZÉKE,
AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

A következő felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült. Az előadó a következő szervezetektől vagy személyektől kapott információkat a vélemény elkészítése során, egészen a jelentés bizottsági elfogadásáig:

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	7.11.2023
A zárószavazás eredménye	+: 23 -: 1 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Olivier Chastel, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk (7) bekezdés)	Lena Düpont, Mónica Silvana González, Catherine Griset, Predrag Fred Matic

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁGBAN**

23	+
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Catherine Griset
PPE	Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Mauri Pekkarinen, Nils Torvalds
S&D	Mónica Silvana González, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Predrag Fred Matić, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Alexandra Geese

1	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

2	0
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	28.11.2023
A zárószavazás eredménye	+ : 45 - : 4 0 : 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Nicola Beer, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Georg Mayer, Marina Measure, Iskra Mihaylova, Angelika Niebler, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Damien Carême, Francesca Donato, Matthias Ecke, Marian-Jean Marinescu, Alin Mituța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Ernő Schaller-Baross
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Carmen Avram, Peter Jahr, Virginie Joron, Ljudmila Novak, Milan Zver

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

45	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Peter Jahr, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Maria Spyrali, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Milan Zver
Renew	Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Carmen Avram, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerković, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

4	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

6	0
ID	Virginie Joron, Georg Mayer
NI	Francesca Donato, Ernő Schaller-Baross
PPE	Sara Skytvedal
Renew	Nicola Beer

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás